

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Historia muzyki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHMP-R0-100, MHMP-R0-200, MHMU-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	15 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez starożytność [...].	I.1. Starożytność ([...] Grecja [...]). Zdający: 2) rozróżnia i charakteryzuje gatunki muzyczne związane z teatrem antycznym (hymn [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Hymn / dytyramb / pieśń pochwalna

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez starożytność [...].	I.1. Starożytność ([...] Grecja [...]). Zdający: 3) wymienia i klasyfikuje starożytne instrumenty muzyczne (np. [...] aulos [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Aulos / piszczałka podwójnostroikowa / piszczałka dwoista / tibia

Zadanie 2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] średniowiecze [...].	I.2. Średniowiecze. Zdający: 8) zna kompozytorów [...] średniowiecznych ([...] Piotr z Grudziądza, Wincenty z Kielczy (Kielc), Mikołaj z Radomia); 9) wymienia zabytki polskiej muzyki średniowiecznej (<i>Gaude Mater Polonia</i> [...]).

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz. 1246).

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
 1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. średniowiecza
2. religijnej / modlitewnej
3. monodycznej / monofonicznej / jednogłosowej

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] renesans [...].	I.3. Renesans. Zdający: 5) zna kompozytorów renesansowych (Mikołaj Gomółka [...]); 6) charakteryzuje „Złoty wiek muzyki polskiej”.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawa.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Autorzy publikacji pragnęli, by psalmy z polskim tekstem Jana Kochanowskiego „trafiły pod strzechy” – utwory były dedykowane szerokiemu gronu polskich odbiorców, nie zaś włoskim śpiewakom-profesjonalistom zatrudnionym w Kapeli Królewskiej na Wawelu.
- Celem publikacji było upowszechnienie języka polskiego.

Zadanie 3.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] renesans [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych.	I.3. Renesans. Zdający: 5) zna kompozytorów renesansowych ([...] Mikołaj Gomółka [...]). II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 3) zna konteksty kulturowe [...] powstania muzyki; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wymienienie trzech cech psalmu.

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech psalmu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

– tekst w języku polskim

– faktura *nota contra notam* / homorytmiczna

– budowa zwrotkowa

– prosta melodia

– prosty rytm

Zadanie 3.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] renesans [...].	I.3. Renesans. Zdający: 5) zna kompozytorów renesansowych ([...] Wacław z Szamotuł [...]) i podaje przykłady ich twórczości.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie imienia i nazwiska kompozytora oraz tytułu utworu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Nazwisko kompozytora: Wacław z Szamotuł

Tytuł pieśni, np.: *Modlitwa gdy dzieci spać idą (Już się zmierzcha)*, *Powszechna spowiedź*,
Nakłoń Panie ku mnie ucho Twoje.

Nazwisko kompozytora: Mikołaj z Krakowa

Tytuł pieśni, np.: *Nasz Zbawiciel*, *Wesel się Polska Korona*, *Aleć nade mną Wenus*

Uwaga: Punkt przyznaje się tylko dla tytułów pieśni z tekstem w języku polskim.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] renesans [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu	I.3. Renesans. Zdający: 5) zna kompozytorów renesansowych ([...] Orlando di Lasso [...]). II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych Zdający: 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym [...].	
---	--

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech wskazujących na renesansowe pochodzenie utworu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- czterogłosowa faktura wokalna
- faktura homorytmiczna
- harmonika modalna

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] renesans [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym [...].	I.4. Renesans. Zdający: 5) zna kompozytorów renesansowych ([...] Orlando di Lasso [...]). II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych Zdający: 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech świadczących o współczesnej aranżacji utworu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- dodanie akompaniamentu instrumentalnego / perkusyjnego
- wprowadzenie odcinków z udziałem głosu solowego
- wprowadzenie akompaniamentu wokально-instrumentalnego

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę baroku w kontekście estetyki epoki, uwzględniając: d) powstanie systemu [...] basso continuo.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie nazwy instrumentu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Teorba / lutnia basowa / chitarraone / arcylutnia

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę baroku w kontekście estetyki epoki, uwzględniając: d) powstanie systemu [...] basso continuo; 3) wymienia i klasyfikuje barokowe instrumenty muzyczne [...]; 6) zna pojęcia – bas cyfrowany.

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnych nazw dwóch instrumentów.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- klawesyn
- organy
- viola da gamba
- fagot
- puzon
- violone
- wiolonczela barokowa
- kontrabas

Zadanie 5.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę baroku w kontekście estetyki epoki, uwzględniając: d) powstanie systemu [...] basso continuo; 6) zna pojęcia – bas cyfrowany.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Partia *basso continuo* mogła być realizowana przez różne instrumenty, w zależności od decyzji wykonawców, choć musiał pojawić się przynajmniej jeden instrument, na którym można było wykonywać akordy.
- Zapis *basso continuo* był w formie basu cyfrowanego, tzn. linii melodycznej basu z oznaczeniami cyfrowymi. Realizacja tego zapisu miała charakter improwizacyjny.

Zadanie 6. (0–7)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 2) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

7 pkt – poprawna analiza dzieła muzycznego, w tym:

- 1 pkt – poprawne określenie formy
- 1 pkt – poprawne określenie zjawisk metro-rytmicznych i agogicznych
- 1 pkt – poprawne określenie typu harmoniki
- 1 pkt – poprawne określenie faktury
- 1 pkt – poprawny opis partii prawej ręki
- 1 pkt – poprawny opis partii lewej ręki
- 1 pkt – poprawne określenie nazwy gatunkowej kompozycji.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Utwór jest miniaturą instrumentalną o budowie rondo; oparty jest na harmonice funkcyjnej w tonacji e-moll. W utworze występuje metrum parzyste i szybkie tempo. Utwór utrzymany jest w fakturze homofonicznej. W partii prawej ręki występuje melodyka figuracyjno-ornamentalna, natomiast w partii lewej ręki – ostinato oraz stała nuta basowa E (burdon). Utwór jest miniaturą instrumentalną.

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie dwóch terminów do dwóch elementów dzieła muzycznego.

1 pkt – poprawne podanie dwóch terminów do jednego elementu dzieła muzycznego
ALBO

poprawne podanie po jednym terminie do każdego z elementów dzieła muzycznego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Elementy dzieła muzycznego	Termin	Termin
agogika	ritardando / morendo	accelerando
artykulacja	con sordino	portato

Zadanie 8.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie nazwy zespołu i typu faktury muzycznej.

1 pkt – poprawne podanie nazwy zespołu ALBO typu faktury muzycznej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa zespołu kameralnego: kwartet smyczkowy.

Typ faktury: polifonia / faktura polifonizująca.

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

– Zastosowanie licznych pochodów chromatycznych w melodyce poszczególnych głosów.

– W utworze występują częste dysonansowe współbrzmienia.

Zadanie 9. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez barok, klasycyzm, romantyzm do muzyki XX wieku [...].	I.5. Klasycyzm. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki: e) twórczość [...] klasyków wiedeńskich; 4) wymienia [...] twórczość kompozytorów ([...] Wolfgang Amadeusz Mozart, Ludwig van Beethoven). I.6. Romantyzm. Zdający: 4) omawia szkoły narodowe: [...] norweska: (Edvard Grieg) [...]. I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 2) wymienia [...] twórczość kompozytorów: [...] Maurice Ravel [...], Béla Bartók [...].

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B, C

Zadanie 10.1. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

- 3 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
- 2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
- 1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Numer przykładu muzycznego	Nazwa instrumentu
Przykład 1.	klarnet
Przykład 2.	fortepian
Przykład 3.	trąbka

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wymieniienie dwóch cech tradycyjnego koncertu solowego obecnych we wszystkich wysłuchanych przykładach muzycznych.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Instrument solowy współzawodniczy / współgra z orkiestrą.
- Partia instrumentu jest wyeksponowana.
- Partia instrumentu ma charakter wirtuozowski.

Zadanie 10.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wskazanie numeru przykładu wraz z wyjaśnieniem.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kadencja występuje w przykładzie nr 3.

Przykładowe wyjaśnienie:

- Rolą kadencji solowej w koncercie klasycznym było ukazanie wirtuozowskich możliwości solisty.
- Kadencja stanowiła formalno-harmoniczne zwieńczenie jednej z części koncertu.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 4) omawia szkoły narodowe: [...] polska, [...] rosyjska [...] i fińska [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.
 1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.
 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F
3. F

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Utwór ten jest typowym przykładem miniatury romantycznej, ponieważ zastosowano jednorodną motywikę.
- Wyraz muzyczny utrzymany w nastroju kołysanki, której ekspresję podkreślają zmieniające się napięcia harmoniczne.
- Zastosowane elementy warsztatu kompozytorskiego służą wyeksponowaniu wyrazowego aspektu dzieła (prowadzenie melodii w różnych głosach, dialogi motywiczne).

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, [...] romantyzm [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 3) wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość ([...] Robert Schumann [...])

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Motyle / Karnawał / Karnawał wiedeński / Kreisleriana / Utwory fantastyczne / Sceny leśne

Zadanie 12.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, [...] romantyzm [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 3) wymienia kompozytorów romantyzmu [...] (Franz Schubert [...], Felix Mendelssohn-Bartholdy, Robert Schumann [...]); 5) charakteryzuje polską muzykę romantyczną i jej reprezentantów (Fryderyk Chopin [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwisk dwóch kompozytorów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Schubert / Franz Schubert

Mendelssohn-Bartholdy / Felix Mendelssohn-Bartholdy

Chopin / Fryderyk Chopin

Liszt / Ferenc Liszt

Weber / Carl Maria von Weber

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm do muzyki XX w. i współczesności.	I.6. Romantyzm. Zdający: 4) omawia szkoły narodowe: niemiecka (Carl Maria von Weber [...]); 3) wymienia kompozytorów romantyzmu [...] ([...] Johann Brahms [...]). I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 2) wymienia [...] twórczość kompozytorów: [...] Igor Strawiński, [...] John Cage [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne oznaczenie czterech dzieł.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenia	Chronologia
Johannes Brahms opublikował <i>IV Symfonię e-moll</i> op. 98.	2
W Paryżu miała miejsce premiera <i>Święta wiosny</i> Igora Strawińskiego.	3
Powstała pierwsza, romantyczna opera niemiecka <i>Wolny strzelec</i> Carla Marii von Webera.	1
John Cage zaskoczył publiczność Maverick Concert Hall w Woodstock eksperymentalnym utworem <i>4:33</i> .	4

Zadanie 14.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].</p>	<p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: <ol style="list-style-type: none"> a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne wskazanie jednego elementu inspirowanego muzyką średniowiecza oraz jednego elementu inspirowanego muzyką baroku.
- 1 pkt – poprawne wskazanie jednego elementu inspirowanego muzyką średniowiecza ALBO jednego elementu inspirowanego muzyką baroku.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Przykład inspiracji muzyką średniowiecza:

- jednogłosowy śpiew chóru
- nawiązanie do śpiewu chorałowego, np. wąski ambitus / małe kroki interwałowe / sylabiczne traktowanie tekstu / modalizmy w przebiegach jednogłosowych partii wokalne / tekst w języku łacińskim.

Przykład inspiracji muzyką baroku:

- motoryczne przebiegi oparte na rozłożonych akordach
- solowe partie instrumentalne o charakterze koncertującym.

Zadanie 14.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.</p>	<p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: <ol style="list-style-type: none"> a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie dwóch modernistycznych elementów języka muzycznego.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- harmonika o rozszerzonej tonalności
- chromatyka w partiach instrumentalnych
- fortepiany w składzie orkiestry
- polimetria sukcesywna

Zadanie 14.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów [...] do muzyki XX w. i współczesności.</p> <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym [...].</p>	<p>I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów: [...] Igor Strawiński [...]. <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

neoklasycyzm / modernizm

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów [...] do muzyki XX w. i współczesności. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX i XXI w.: [...] ekspresjonizm [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna podanie nazw dwóch cyklicznych gatunków muzyki instrumentalnej.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Suita / sonata / symfonia

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów [...] do muzyki XX w. i współczesności. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym [...].	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX i XXI w.: [...] ekspresjonizm [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Zadaniem twórców ekspresjonizmu było ukazanie brutalnej rzeczywistości, wzbudzenie stanu najwyższego napięcia u odbiorców. Treść dramatu wskazuje na brutalne relacje międzyludzkie, zawiera drastyczne sceny.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów [...] do muzyki XX w. i współczesności.</p> <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym [...].</p>	<p>I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający:</p> <p>1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX i XXI w.: [...] aleatoryzm [...].</p> <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający:</p> <p>5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna określenie rodzaju zapisu muzycznego oraz podanie nazwy formy.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub błędna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rodzaj zapisu muzycznego: partytura graficzna.

Nazwa formy: forma otwarta / forma aleatoryczna.

Zadanie 17. (0–15)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Stymulowanie umiejętności krytyczno-refleksyjnego myślenia o muzyce na różnych poziomach percepcji muzycznej, w odmiennych jej zakresach (bliższa-dalsza) [...].</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Zdający:</p> <p>1) wypowiada się w formie [...] pisemnej [...] o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię [...];</p> <p>3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne;</p> <p>4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.</p>

Temat 1.

Opisz rozwój koncertu solowego na podstawie trzech wybranych utworów tego gatunku pochodzących z różnych epok. W wypowiedzi uwzględnij budowę cyklu, obsadę wykonawczą, charakterystykę partii solowej i orkiestrowej oraz sposób współdziałania tych partii.

Temat 2.

Od happeningów Johna Cage'a do aleatoryzmu kontrolowanego Witolda Lutosławskiego. Omów powstanie i różne sposoby wykorzystania idei przypadku w muzyce XX wieku na podstawie trzech wybranych utworów.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 15 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt)
2. Wartość merytoryczna (od 0 do 10 pkt)
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt)
4. Kompozycja i język (od 0 do 2 pkt)

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia

<ul style="list-style-type: none">• W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden, poprawny merytorycznie przykład dzieła muzycznego. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	1 pkt
<ul style="list-style-type: none">• Wypracowanie nie spełnia któregośkolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO• Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł muzycznych wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła muzycznego oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. „Problem wskazany w poleceniu” obejmuje zakres merytoryczny zagadnienia, którego omówienie jest wymagane.
3. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego.

2. Wartość merytoryczna

<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych ze znajomością kontekstów i datowań. • Przekonujące wnioskowanie. 	10 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie. 	9 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie. 	8 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Poprawne wnioskowanie. 	7 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	6 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	5 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	4 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Próba częściowego opracowania tematu. • Podjęta próba opisu i analizy dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba formułowania wypowiedzi, w której widoczne są jakiegokolwiek poprawne merytorycznie informacje w związku z tematem. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Brak opracowania tematu, opis i analiza dzieł muzycznych są niewystarczające lub ich brak. ALBO • Nie podjęto próby formułowania wypowiedzi. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Wartość merytoryczna)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako wyjaśnienie i interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem.
 - częściowe opracowanie tematu: poprawne spojrzenie na problem, ale brak

<p>pogłębionej analizy. Zdający nie odwołał się do kontekstów.</p> <p>c) <u>niepełne opracowanie tematu</u>: oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.</p> <p>2. Opis i analizę dzieła muzycznego należy rozumieć jako odwołanie się do przykładów muzycznych i zawarcie istotnych informacji na ich temat:</p> <p>a) <u>wnikliwy opis i wnikliwa analiza</u> zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę kierunku / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania.</p> <p>b) <u>poprawny opis i poprawna analiza</u> zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga.</p> <p>c) <u>powierzchnowy opis i powierzchowna analiza</u>: zdający podał jedynie autora / przedstawiciela lub tytuł dzieła sztuki / nazwę zjawiska artystycznego lub prądu. Składa się na nie opis danego przykładu lub analiza cech formalnych. Analiza jest niepełna, oparta na uogólnieniach, mało dokładna.</p>

3. Terminologia

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny muzyki (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	2 pkt
Ograniczona umiejętność posługiwania się terminologią z dziedziny muzyki lub drobne błędy w jej stosowaniu (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	1 pkt
Nieznajomość terminologii muzycznej lub błędne posługiwanie się terminami muzycznymi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny muzyki dotyczy nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i język

<ul style="list-style-type: none"> • Trójdzielna, proporcjonalna kompozycja. • Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; 3 błędy językowe. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Zaburzona kompozycja. I/ALBO • Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; od 4 do 8 błędów językowych. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane. • Wypracowanie zawiera więcej niż 8 błędów językowych. 	0 pkt

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Wartość merytoryczna*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii muzyki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.